

Retouradres Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de Commissie Beheer

Datum 8 juni 2007
Ons kenmerk 2007/113183
Contactpersoon J. Reelfs
Doorkiesnummer 023-511.4909
E-mail jreelfs@haarlem.nl
Onderwerp Stand van zaken programma Haarlem Schoon.

Geachte leden van de Commissie Beheer,

Onder de paraplu van het programma Haarlem Schoon vindt er een aantal projecten plaats gericht op het verbeteren van de schoonheidsgraad van de openbare ruimte. De doelstelling van het programma Haarlem Schoon is een schone stad en het voor bewoners zichtbaar maken van de daarvoor benodigde inspanningen.

Sinds 2005 is jaarlijks een evaluatie van het programma aan de commissie Beheer gepresenteerd. Tal van projecten zijn inmiddels binnen het programma geïnitieerd, zoals de start van duurzaam onkruidbeheer, het plaatsen van ondergrondse wijkcontainers voor de opvang van huishoudelijk afval, intensivering van de handhaving op verkeerd aangeboden afval, het houden van wijkschoonmaken en het actief meedoen aan de jaarlijkse zwerfafvalcampagnes van de stichting Nederland Schoon.

Ook dit jaar is het programma weer voortgezet. Deels door bestaande activiteiten te continueren, deels middels het opstarten van nieuwe initiatieven.

Het programma omvat momenteel:

- De monitoring van de scheidingsresultaten voor huishoudelijkafval in het kader van de doelstellingen van het landelijk afvalbeheerplan (LAP);
- De handhaving op de afvalstoffenverordening;
- De ondergrondse inzameling van restafval, papier en glas;
- Het inzamelplan voor de binnenstad;
- De geïntegreerde aanpak van vegen en onkruidbestrijding;
- De monitoring van de schoonheidsgraden van de openbare ruimte;
- De wijkschoonmaak;
- De implementatie van het nieuwe beleid aangaande het uitdelen van handelsreclame;

Haarlem

2

- De implementatie van het nieuwe hondenbeleid;
- De deelname aan Nederland Schoon;
- Het besluit verpakkingen en oud papier en karton;

Voor meer informatie over deze zaken verwijs ik u naar de bijlage bij deze brief

Met vriendelijke groet,

Maarten Divendal

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M. Divendal', written over a large, hand-drawn oval.

Bijlage

1. LAP doelstellingen

Het landelijk afvalbeheerplan (LAP) bevat het beleid voor het afvalbeheer in Nederland. Het LAP is bedoeld voor alle afvalstoffen waarop de Wet milieubeheer van toepassing is. Alle overheden moeten rekening houden met het LAP. Deze verplichting vloeit voort uit artikel 10.14 van de Wet milieubeheer. Gemeenten voeren het nationale beleid uit.

Een van de taken is de zorgplicht van gemeenten voor het inzamelen en verwijderen van het afval dat burgers produceren. De belangrijkste doelstelling hierbij is het zoveel mogelijk verminderen van afvalstromen door het stimuleren van preventie, gescheiden inzameling en het terugdringen van zwerfafval.

In het kader van het LAP zijn richtlijnen per stedelijkheidsklasse geformuleerd ten aanzien van de te behalen scheidingsresultaten per fractie. Onderstaand worden de behaalde resultaten voor Haarlem (stedelijkheidsklasse 1) weergegeven.

fractie	hlm.kg/inw	richtlijn kg/inw
gft	43	35
papier	49	60
glas	23	20
textiel	5	5
kca	1	2

gescheiden ingezameld hlm	40%
landelijke doelstelling	43%

De landelijke doelstelling wordt in Haarlem momenteel nog niet gehaald. Een belangrijke factor hierin vormt de achterblijvende papieropbrengst. Nog dit jaar zal begonnen worden met het ondergronds brengen van de glas- en papiercontainers. Tevens zal het aantal locaties waar glas en papier naar toe gebracht kan worden uitgebreid worden. De verwachting is dat het scheidingsresultaat hierdoor zal verbeteren en wellicht de landelijke doelstelling wordt behaald.

2. Handhaving afvalstoffenverordening

De handhavingactiviteiten zijn dit jaar in belangrijke mate gericht op het in goede banen leiden van het gedrag van de burgers die aangesloten worden op ondergrondse inzameling. De nadruk wordt gelegd op het regelmatig controleren van de locaties waar ondergrondse containers recent geplaatst zijn. Geconstateerd wordt dat deze aanpak werkt. Bij ondergrondse containers die al geruime tijd in bedrijf zijn neemt het ernaast plaatsen van afval aanzienlijk af. Voorzien wordt dat de stringente controle nog noodzakelijk zal blijven totdat alle ondergrondse containers een redelijke tijd hebben gefunctioneerd. Deze aanpak zal in ieder geval doorgezet moeten worden tot medio 2008. De milieuopsporingsambtenaren geven aan content te zijn met de ondergrondse afvalinzameling en wensen dat zo snel mogelijk de gehele stad er mee voorzien wordt.

3. Ondergrondse inzameling restafval

Volgens planning zal de plaatsing van ondergrondse containers dit jaar worden afgerond. 50% van de huishoudens is dan aangesloten. Momenteel is 30% aangesloten. Dit betekent dat er nog een grote inspanning geleverd zal moeten worden om tijdig klaar te zijn.

De volgende wijken dienen nog dit jaar van ondergrondse containers te worden voorzien: Romolenpolder/Monacopad, Kleverpark, Bomenbuurt, Planetenwijk, Ramplaankwartier/Sinneveldt en Delftwijk/De Krim.

Vooral in gebieden waar al wat langer ondergrondse inzameling bestaat wordt steeds minder afval naast de containers aangetroffen. Rond de locaties waar recent containers zijn geïnstalleerd, wordt nog wel vrij frequent afval naast de containers gesignaleerd. Het algehele beeld echter ten aanzien van

verkeerd aangeboden huisvuil, zoals ook door de milieuopsporingsambtenaren is geconstateerd, is geleidelijk aan het verbeteren.

Na de afronding van de grote plaatsingsoperatie van ondergrondse containers zal bezien worden in hoeverre het mogelijk is om ook in de overige gebieden van Haarlem ondergrondse containers te plaatsen. In dit verband is door Spaarnelanden al een globale studie gemaakt van het centrum van Haarlem. Deze studie zal betrokken worden bij het uitvoeringsplan afvalinzameling binnenstad dat momenteel in voorbereiding is.

4. Centrum (Binnenstad)

Momenteel is de opdracht uitgezet om een concept te ontwikkelen voor de inzameling in de binnenstad. Hierbij zal niet alleen het huishoudelijk afval betrokken worden maar ook het bedrijfsafval. De laatste categorie veroorzaakt veel overlast en dient nodig beter gereguleerd te worden. Ondergrondse inzameling kan in meer of mindere mate een rol gaan spelen, maar ook andere mogelijke inzamelsystemen zullen in het kader van de studie bekeken worden. Een zeer belangrijke voorwaarde voor een nieuw systeem zal zijn dat het geheel inpasbaar moet zijn in het specifieke historische karakter van de binnenstad. Het project start begin juni en heeft een doorlooptijd van circa 4 maanden.

5. Ondergrondse inzameling glas en papier

Op basis van de doelstellingen uit het landelijk afvalbeheerplan (LAP) zijn de benodigde aantallen papier en glascontainers bepaald. In totaal zijn er 247 stuks benodigd. Inmiddels is de Europawijk op niveau gebracht. Hier zijn 64 ondergrondse containers geplaatst. Voor de overige 183 containerlocaties is onlangs een eerste plan opgesteld. Dit plan zal ter vaststelling worden voorgelegd. Verwacht wordt de plaatsing af te ronden eind 2007.

6. Geïntegreerde aanpak vegen en onkruidbestrijding

Veranderde wetgeving maakt het, naar alle waarschijnlijkheid, binnenkort noodzakelijk voor gemeenten om zich te laten certificeren met betrekking tot de aanpak van de chemische onkruidbestrijding. Het op een zo efficiënt mogelijke wijze aanpakken van de bestrijding zal hierbij een belangrijk uitgangspunt zijn. Voor het eind van het jaar zal een uitvoeringsplan voor de komende jaren ten aanzien van dit onderwerp ter goedkeuring worden aangeboden.

7. Monitoring Schoonheid openbare ruimte

Ten einde op een kwantitatieve wijze de schoonheid van de openbare ruimte te kunnen vastleggen en een vergelijking te kunnen maken met andere gemeenten worden momenteel 3 monitoringsinstrumenten gebruikt. Deze betreffen:

- Vastleggen van de onkruidgroei;
- Vastleggen van het zwerfafvalbeeld;
- Vastleggen van het beeld ontstaan door hondenpoep.

onkruid

In 2006 is voor het eerst het onkruidbeeld stadsbreed vastgelegd. Er zijn verspreid over het onkruidseizoen 3 metingen uitgevoerd, waarbij het beeld op trottoirs in de goten en op de rijbanen is vastgelegd.

Gemiddeld genomen werd op de trottoirs en in de goten een geringe onkruidgroei waargenomen. Bij enkele wijken, bijvoorbeeld Meerwijk en Delftwijk, was gedurende de zomermaanden een tendens waarneembaar naar matige onkruidgroei. Op de rijbanen bevond zich, zoals verwacht, nagenoeg geen onkruid.

Het verbruik aan chemische middelen is nog voor verbetering vatbaar. Dit is voor een belangrijk deel te wijten aan de achterstand die in de voorliggende jaren is ontstaan, waardoor relatief veel middel gebruikt moet worden om de gewenste schoonheidsgraad te kunnen bereiken.

Aan Spaarnelanden is verzocht om in 2007 de hoeveelheid te gebruiken chemische middelen zoveel mogelijk terug te dringen. Met name dient met de spuitlans terughoudend te worden omgegaan.

Dit jaar zal de monitoring op enige punten bijgesteld worden, in die zin dat wat meer categorieën zullen worden gehanteerd. Zo zullen er aparte categorieën komen voor de verschillende soorten wegen (bijvoorbeeld wijkstraten en doorgaande wegen) en zal een aantal objecten waar vaak onkruid voorkomt apart benoemd gaan worden (bijvoorbeeld bruggen en straatmeubilair). Op deze wijze zal meer gedetailleerde informatie worden verkregen omtrent specifieke locaties in Haarlem waar onkruid nog voorkomt en intensiever bestreden moet worden.

zwerfafval

Ten behoeve van het inzichtelijk maken van de zwerfafvalproblematiek in Haarlem is in het kader van de subsidieregeling aanpak milieudrukvermindering (SAM) financiële ondersteuning aangevraagd. Vooruitlopend op een eventuele toekenning is onlangs (april 2007) een eerste monitor op basis van schoonheidsgraden uitgevoerd naar zwerfafval en veegvuil in Haarlem. Omtrent de toepassing van schoonheidsgraden in de openbare ruimte is op 29 mei jl. reeds een notie aan u overlegd.

Het nog zeer voorlopige resultaat van deze monitor wordt onderstaand in een tienpuntenschaal weergegeven:

zwerfafval				veegvuil
verhard		groen		verhard
grof	fijn	grof	fijn	
6,8	6,4	6	6,2	5,8

De conclusie is dat het algemene beeld wat betreft het zwerfafval op dit moment voldoende is maar voor verbetering vatbaar. Het beeld van het veegvuil, bijvoorbeeld zand, sigarettenpeuken en kleine papiertjes, is daarentegen nog niet voldoende. Gerelateerd aan deze enkele meting laten met Haarlem vergelijkbare steden een iets beter beeld zien.

Naar verwachting zal de SAM-subsidie binnenkort aan Haarlem toegekend worden, waardoor de metingen verder voortgezet kunnen worden.

hondenpoep

Onderstaand worden, op basis van een tienpuntenschaal, de totalen weergegeven met betrekking tot hondenpoep.

hondenpoep	
verhard	groen
9,0	7,2

Hoewel het algemene beeld als zeer goed beschouwd kan worden, vormt hondenpoep toch een grote bron van overlast. De reden is dat hondenpoep een lokaal probleem is, dat zich moeilijk laat vertalen naar een algemeen gemiddeld beeld. Hiervan uitgaande laten de metingen wel degelijk een aantal plekken in de stad zien waar sprake is van een overlastsituatie. Uit de eerste meting blijkt dat bij 10% van de onderzochte locaties (totaal 170) er sprake is van storende aanwezigheid van hondenpoep.

De monitoring op hondenpoep geeft de mogelijkheid om hondenwachters zeer gericht en efficiënt in te kunnen zetten.

8. Wijk schoonmaak

Als gevolg van de benodigde capaciteit voor de onkruidbestrijding, met name het inhalen van achterstanden, is er feitelijk wel een wijk schoonmaak gehouden, echter deze is als zodanig niet onder de aandacht van bewoners gebracht. Indien het geïntegreerde onkruid en veegbeleid wordt doorgevoerd zullen planmatig alle nog aanwezige achterstanden stelselmatig ingelopen worden en onder regulier onderhoud geplaatst worden. De wijk schoonmaak krijgt gestalte in de vorm van inhaalslagen.

9. Implementatie nieuw beleid uitdelen handelsreclame

Binnen het nieuw vastgestelde beleid zijn de mogelijkheden om handelsreclame te kunnen uitdelen in Haarlem sterk beperkt. Een vergunning is altijd vereist en voor het in behandeling nemen van een aanvraag is leges verplicht. Er dient nog wel er een aanpassing plaats te vinden van de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV). Tenslotte moet de benodigde uitbreiding aan handhavingscapaciteit (0,2 fte) nog vastgesteld worden middels de kadernota 2007. De genoemde voorwaarden zijn momenteel nog niet geëffectueerd. Naar alle verwachting zijn na de zomer alle voorbereidingen afgerond en kan gestart worden met de uitvoering van het nieuwe beleid.

10. Implementatie nieuw hondenbeleid

Naast de start van de monitoring op hondenpoep (zie §7) is er eveneens een nieuw hondenbeleid ontwikkeld. Binnen het nieuwe beleidsconcept is er sprake van de herinvoering van hondenwachters in Haarlem. Om de effectiviteit hiervan in de praktijk te kunnen vaststellen wordt voorgesteld vooruitlopend op een eventuele definitieve vaststelling van deze handhavingstaak een proef te doen met in te huren bevoegde opsporingsbeambten. Momenteel worden de mogelijkheden hiertoe door de afdeling BOR bezien. De aangepaste nota met daarin opgenomen het voorstel voor een proefperiode zal spoedig ter definitieve vaststelling aan het college worden aangeboden.

11. Deelname aan Nederland Schoon

Hoewel Haarlem dit jaar niet was uitgekozen als evenementenstad in het kader van Nederland Schoon, is toch besloten activiteiten rond dit thema te organiseren. Rond het thema "jong en wat ouder kiezen voor een schone stad" hebben scholieren en bewoners van een verzorgingstehuis ieder op een eigen wijze bijgedragen aan het opschonen van Plesmanplein en directe omgeving in Haarlem Noord. De scholieren, afkomstig van een middelbare en een lagere school, hebben samen met medewerkers van Spaarnelanden de straat en bossages ontdaan van zwerfafval. De senioren hebben gastvrijheid geboden en voor versnaperingen gezorgd in het aan het plein gelegen verzorgingstehuis. De kinderen werden van school opgehaald en weer teruggebracht met een historische autobus, wat bij de kinderen aanleiding heeft gegeven tot veel enthousiasme. Het evenement werd opgeluisterd met een draaiorgel tot genoegen van zowel jong als oud, waaronder veel buurtbewoners.

12. Besluit beheer verpakkingen en oud papier en karton

Middels dit Rijksbesluit zijn producenten en importeurs van verpakkingen (mede) verantwoordelijk voor het afvalbeheer van de door hen op de markt gebrachte producten. Hiertoe is bepaald dat zij financieel dienen bij te dragen aan de verwijdering van in het milieu terechtgekomen verpakkingsafval. Om het besluit tot uitvoering te brengen heeft de Rijksoverheid het initiatief neergelegd bij het bedrijfsleven om tot een uitvoeringsorganisatie te komen. De taak van deze organisatie bestaat uit het enerzijds zorgdragen voor de inning van de afdrachten vanuit het

bedrijfsleven en anderzijds de gelden volgens bepaalde verdeelsleutels ten goede te laten komen aan de bij hen aangemelde gemeenten.

De praktijk tot nu is een situatie waarbij meerdere organisaties zijn ontstaan, waarbij het onduidelijk is welk deel van de markt de afzonderlijke organisaties vertegenwoordigen en waarbij de hoogte van de vergoedingen aan gemeenten als discutabel beschouwd worden. Vanuit deze uitgangspositie heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) het overleg tijdelijk opgezegd tot het bedrijfsleven met een heldere organisatiestructuur naar voren komt en met een beter voorstel ten aanzien van vergoedingen. De stand van zaken is dat, mogelijk met de nodige druk vanuit de nieuwe regering, partijen weer rond de tafel zijn gegaan en begin juni een akkoord verwachten te hebben bereikt. Evenals vele andere gemeenten heeft Haarlem geen, mogelijk onvoordelig, contract afgesloten met één van de huidige uitvoeringsorganisaties, maar wacht vooralsnog af tot de VNG een collectieve overeenstemming heeft bereikt met het bedrijfsleven.

13. Poelpolder Volkstuinpark

Het gebruik van deze openbare ruimte is gebaseerd op recreatief medegebruik door bewoners van de omliggende buurten. Het park bestaat uit volkstuinen afgewisseld met ecologisch beheerde graslanden. Het geheel maakt ook deel uit van de ecologische hoofdstructuur van Haarlem. Door het park loopt een weg welke een verbinding vormt tussen het recreatiegebied Poelpolder en de Boerhaavewijk.

In 1983 zijn er wat betreft de verdeling van onderhoudswerkzaamheden van het park afspraken gemaakt tussen de tuinders en de gemeente. Na zoveel jaar was er vanuit beide partijen de behoefte om de gemaakte afspraken te heroverwegen en indien wenselijk tot een nieuwe invulling van taken te komen. In gezamenlijk overleg met de tuinders en de betrokken medewerkers vanuit de sectoren Maatschappelijke-(MO) en Stedelijke ontwikkeling (SO) wordt er naar gestreefd een conceptplan te ontwikkelen waarin zoveel mogelijk de wensen van partijen aangaande dit gebied tot uiting kunnen komen. Zo is er de wens om het aantal volkstuinen in het gebied te vergroten, schooltuinen binnen het gebied op te nemen en de in het park aanwezige manege de mogelijkheid te geven om paarden te weiden op de graslanden.

In ieder geval zal de afdeling BOR, uitgaande van het in stand blijven van de openbare parkfunctie van het gebied, alle onderhoudswerkzaamheden op zich nemen waar veiligheidsaspecten mee gemoeid zijn, bijvoorbeeld de bemaling en onderhoud van de bomen. Voorts ziet de afdeling BOR mogelijkheden om aan de geuite wensen invulling te geven binnen het huidige ontwerp van park, welke gekenmerkt wordt door een samengaan van agrarisch grondgebruik en ecologisch beheerde gronden.